

**Założenia do projektu
ustawy zmieniającej ustawę
o emeryturach kapitałowych oraz niektóre inne ustawy**

I. Cel opracowania projektu ustawy

I. 1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie, której dotyczy projektowana ustawa

W 1999 r. rozpoczęto reformę systemu emerytalnego. Docelowo przyszła emerytura wszystkich ubezpieczonych pochodzić będzie z dwóch źródeł: z wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) funduszu emerytalnego i ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE). Między oba filary dzielona jest składka na ubezpieczenie emerytalne. Do I filaru przekazywane jest 12,22% a do II filaru 7,3% podstawy wymiaru na ubezpieczenie emerytalne. Środki gromadzone w otwartych funduszach emerytalnych są inwestowane i w czasie trwania członkostwa podlegają dziedziczeniu.

Obecnie funkcjonuje 14 otwartych funduszy emerytalnych, zarządzanych przez wyspecjalizowane spółki akcyjne - powszechnie towarzystwa emerytalne.

Na koniec listopada 2009 r. do otwartych funduszy emerytalnych należało 14,3 mln osób a aktywa netto otwartych funduszy emerytalnych osiągnęły poziom 173,3 mld zł.

Począwszy od 1 stycznia 2009 r. realizowane są wypłaty emerytur obliczanych według nowych zasad. Na koniec III kwartału 2009 r. wypłacono 54.135 takich emerytur, w tym 44.434 emerytury ustalone w sposób mieszany. W okresie tym wypłacono również 119 okresowych emerytur kapitałowych.

Poniższa tabela przedstawia dane o przyznanych i wypłaconych zgodnie z nowymi zasadami emeryturach.

**Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym**

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Magdalena Fabisiak

EMERYTURY nowo przyznane

miesiąc	emerytury przyznane i wypłacone według nowych zasad				okresowe emerytury kapitałowe	
	ogółem		w tym ustalone w sposób mieszany			
	liczba	przeciętna wysokość (w zł)	liczba	przeciętna wysokość (w zł)	liczba	przeciętna wysokość (w zł)
styczeń	35	950,53	34	951,49	1	23,65
luty	4 100	1 078,61	2 300	1 244,19	5	51,26
marzec	5 800	1 382,17	4 200	1 503,05	8	44,15
kwiecień	5 900	1 371,25	4 200	1 556,03	9	39,63
maj	8 800	1 488,07	6 800	1 636,67	11	67,61
czerwiec	6 400	1 637,16	6 100	1 644,17	15	64,13
lipiec	8 400	1 601,38	8 100	1 607,88	27	79,23
sierpień	6 900	1 627,58	6 100	1 672,57	30	55,71
wrzesień	7 800	1 633,33	6 600	1 688,89	13	92,65
ogółem	54 135		44 434		119	

I. 2. Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczy projektowana ustawa

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, ustalania składek na ubezpieczenie społeczne oraz podstaw ich wymiaru, a także zasady, tryb i terminy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne określa ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.¹.) Stopa procentowa składki na ubezpieczenie emerytalne wynosi 19,52 % podstawy wymiaru. Część składki na ubezpieczenie emerytalne pochodząca ze składki ubezpieczonego, wynosząca 7,3 % podstawy wymiaru składki, odprowadzana jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do wybranego przez ubezpieczonego otwartego funduszu emerytalnego.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791-793 i Nr 176, poz. 1243, z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 67, poz. 411, Nr 141, poz. 888, Nr 209, poz. 1318, Nr 220, poz. 1417 i 1418, Nr 227, poz. 1505 oraz Nr 237, poz. 1654 i 1656, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 68, poz. 574, Nr 11, poz. 918, Nr 71, poz. 609 oraz Nr 161, poz. 1278.

Podział składki i przekazanie jej części do OFE jest obowiązkowy dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1968 r., co oznacza, że są oni obowiązani do zawarcia umowy z otwartym funduszem emerytalnym. W przypadku niezawarcia umowy w ustawowym terminie ubezpieczony zostaje wylosowany przez ZUS do otwartego funduszu emerytalnego, do którego następnie przekazywana jest część składki. Ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., z wyjątkiem osób pobierających emeryturę, mogą na swój wniosek przystąpić, w drodze zawarcia umowy, do wybranego otwartego funduszu emerytalnego. Przystąpienie przez ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., do otwartego funduszu emerytalnego jest nieodwołalnym oświadczeniem woli o wyborze ubezpieczenia emerytalnego na zasadach określonych dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1968 r. W przypadku ubezpieczonych, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego, cała składka na ubezpieczenie emerytalne przekazywana jest na FUS.

Zasady organizacji i funkcjonowania otwartych funduszy emerytalnych określa ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.²). Przedmiotem działalności otwartego funduszu emerytalnego jest gromadzenie środków pieniężnych, ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego, i wypłata okresowych emerytur kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507). W przypadku śmierci członka OFE, który pozostawał w związku małżeńskim, fundusz dokonuje wypłaty transferowej połowy środków zgromadzonych na rachunku zmarłego na rachunek małżonka zmarłego w otwartym funduszu w zakresie, w jakim środki te stanowiły przedmiot małżeńskiej wspólności majątkowej. Środki zgromadzone na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego, które nie zostaną wykorzystane w ww. sposób, przekazywane są osobom wskazanym przez zmarłego a w przypadku ich braku wchodzi w skład spadku.

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych określa:

- 1) rodzaje świadczeń pieniężnych wypłacanych ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych;
- 2) zasady nabywania prawa do emerytur kapitałowych;

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, z 2008 r. Nr 180, poz. 1109 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 86, poz. 720 oraz Nr 127, poz. 1048.

- 3) zasady i tryb przyznawania emerytur kapitałowych;
- 4) zasady ustalania wysokości i wypłaty emerytur kapitałowych.

Zgodnie z ustawą o emeryturach kapitałowych, ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych ubezpieczonemu przysługuje emerytura kapitałowa w postaci:

- 1) okresowej emerytury kapitałowej lub
- 2) dożywotniej emerytury kapitałowej.

Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego do ukończenia 65. roku życia. Dożywotnia emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego dożywotnio po ukończeniu 65. roku życia. Jednakże realizacja wypłat dożywotnich emerytur kapitałowych w obecnym stanie prawnym jest niemożliwa ze względu na fakt, że ustawa z dnia 19 grudnia o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych w dniu 5 marca 2009 r. nie została ponownie uchwalona przez Sejm RP w następstwie odmowy podpisania ustawy przez Prezydenta RP.

I. 3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

I. 3. 1. Opis przyczyn powstania negatywnych zjawisk występujących w obszarze objętym projektowaną ustawą

Rozpoczęta w 1999 r. reforma emerytalna do chwili obecnej nie została zakończona. W szczególności Sejm III kadencji nie podjął prac nad ustawą o zakładach emerytalnych – instytucjach mających zgodnie z pierwotnymi założeniami wypłacać emerytury ze środków gromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych. W roku 2008 Sejm VI kadencji uchwalił w dniu 21 listopada 2008 r. ustawę o emeryturach kapitałowych, która jak już wspomniano zawiera regulacje dotyczące okresowych i dożywotnich emerytur kapitałowych. Niemniej realizacja wypłat dożywotnich emerytur kapitałowych w obecnym stanie prawnym jest niemożliwa, ze względu na fakt, że ustawa z dnia 19 grudnia o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych nie została w dniu 5 marca 2009 r. ponownie uchwalona przez Sejm RP w następstwie odmowy podpisania ustawy przez Prezydenta RP.

Pierwotny tekst ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 139, poz. 934) w art. 229 przewidywał, że od dnia

1 stycznia 2005 r. każde powszechne towarzystwo emerytalne będzie mogło prowadzić dwa rodzaje otwartych funduszy emerytalnych. W związku z faktem, że po dniu 1 stycznia 2005 r. nie powstał żaden otwarty fundusz emerytalny typu B, oraz wątpliwościami powstałymi na tle szacunkowego unormowania tego zagadnienia w art. 229, na mocy art. 1 pkt 34 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 143, poz. 1202), artykuł ten został uchylony. W uzasadnieniu do ww. ustawy wskazano, że zagadnienie utworzenia i funkcjonowania OFE typu B wymaga kompleksowej nowelizacji ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych i będzie możliwe dopiero po ustaleniu zasad wypłaty emerytur z II filaru. Tym samym, projektodawca w uzasadnieniu do ww. ustawy zobowiązał się do przedstawienia w przyszłości kompleksowej propozycji regulacji pozwalającej na utworzenie i prawidłowe działanie otwartych funduszy emerytalnych w zakresie zarządzania środkami osób, które zbliżają się do osiągnięcia wieku emerytalnego, w oparciu o profil inwestycyjny o ograniczonym ryzyku, po określeniu koncepcji wypłat emerytur z II filaru.

Dotychczasowe doświadczenia Polski i innych krajów posiadających w ramach systemu emerytalnego fundusze emerytalne skłania do weryfikacji oceny, przyjętej wówczas w Polsce, bardzo optymistycznej proporcji, która pozwala otwartym funduszom emerytalnym zarządzać aż 1/3 składki emerytalnej (7,3 % podstawy wymiaru na ubezpieczenie emerytalne). Tak wysoka proporcja rodzi nie tylko zwiększone ryzyko cyklicznej utraty znacznej części środków, która może występować w okresach dekoniunktury gospodarczej (co negatywnie odbija się na wysokości emerytur i zwiększa obciążenie budżetu państwa z tytułu minimalnego gwarantowanego świadczenia), ale również obciąża przyszłe pokolenia splotą olbrzymiego zadłużenia Skarbu Państwa wynikającego z konieczności dofinansowywania środków na wypłatę dzisiejszych emerytur.

I. 3. 2. Niezbędność uregulowania obszaru objętego projektowaną ustawą

Obecny stan prawny uniemożliwia realizację świadczeń dla ubezpieczonych – członków otwartych funduszy emerytalnych, którzy ukończyli 65. rok życia, co należy ocenić negatywnie.

Wobec braku ostatecznych rozwiązań dotyczących wypłaty docelowych świadczeń ze środków gromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych utrudniony jest sposób

realizacji postulatu bardziej bezpiecznego, mniej ryzykownego zarządzania środkami osób, które zbliżają się do osiągnięcia wieku emerytalnego.

Obecna wysokość składek przekazywanych do OFE zwiększa deficyt sektora finansów publicznych i powoduje wzrost kosztów obsługi długu publicznego. Obciążenie przyszłych pokoleń z tego tytułu jest większe niż w przypadku finansowania systemu repartycyjnego. Dodatkowo istniejący system jest w zbyt dużym stopniu uzależniony od kaprysów rynków finansowych.

I. 3. 3. Cele interwencji ustawodawczej

I. 3. 3. 1. Jednorazowa wypłata środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym

Proponuje się umożliwienie ubezpieczonym – członkom otwartych funduszy emerytalnych otrzymania jednorazowej wypłaty całości środków zgromadzonych na rachunku w OFE. Wypłata ta powinna być możliwa, jeżeli kwota składek zaewidencjonowanych na prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych koncie ubezpieczonego pozwala na wypłatę miesięcznej emerytury, w kwocie nie niższej niż dwukrotność kwoty najniższej emerytury (w chwili obecnej – do końca lutego 2010 r. jest to 1.350,20 zł).

W przypadku gdy kwota świadczenia obliczonego przez ZUS na podstawie kwoty zaewidencjonowanej na koncie nie pozwala na wypłatę miesięcznej emerytury, w kwocie nie niższej niż dwukrotność kwoty najniższej emerytury, środki zgromadzone na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym zasilą konto ubezpieczonego w FUS, powodując zwiększenie emerytury z I filaru. Zostaną bowiem potraktowane jak jednorazowa składka na ubezpieczenie emerytalne. Ubezpieczony – członek otwartego funduszu emerytalnego zachowa jednak prawo do uzyskania jednorazowej wypłaty nadwyżki środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym ponad kwotę jednorazowej składki niezbędnej do nabycia prawa do świadczenia w kwocie równej dwukrotności kwoty najniższej emerytury.

Jednorazowej wypłaty środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych będzie dokonywał Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wskazany przez ubezpieczonego rachunek bankowy lub na indywidualne konto emerytalne.

Proponuje się opodatkowanie, dokonanej na rachunek bankowy jednorazowej wypłaty ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych zryczałowanym

podatkiem dochodowym od osób fizycznych, tak jak pozostałe wypłaty z funduszy o podobnym charakterze. Podatek ten pobierze jako płatnik Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Aby zniechęcić ubezpieczonych do natychmiastowego wykorzystania jednorazowej nadwyżki finansowej, proponuje się zwolnienie z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych dokonanej na indywidualne konto emerytalne, jednorazowej wypłaty ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, pod warunkiem jednak wydania dyspozycji o ratalnej wypłacie z IKE w okresie co najmniej 10 lat.

Działanie powyższe pozwala zakończyć reformę emerytalną bez konieczności powoływania do życia instytucji wypłacających świadczenia ze środków gromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych. W ten sposób zmniejszone zostaną ponoszone przez ubezpieczonych koszty działania systemu ubezpieczeń społecznych. Należy również wskazać, że instytucje finansowe, które mogłyby potencjalnie wypłacać obowiązkowe świadczenia ze środków gromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych wymagałyby drogich, i jak wskazują doświadczenia ostatnich lat, wymagających w krytycznych sytuacjach wsparcia państwa, zabezpieczeń. Odejście zatem od koncepcji tworzenia wyspecjalizowanych instytucji finansowych oznacza wzrost bezpieczeństwa systemu emerytalnego.

Jednym z podstawowych celów reformy emerytalnej było umożliwienie ubezpieczonym dokonywania wyboru, który miał kształtować ich przyszłość. Zaproponowane rozwiązanie w sposób maksymalny rozszerza paletę dostępnych ubezpieczonym wyborów, pod tym wszakże warunkiem, że ich stały dochód o gwarantowanej sile nabywczej, w postaci emerytury będzie nie niższy niż 200% najniższego świadczenia. Powyższe ograniczenie zabezpiecza sytuację dochodową gospodarstwa domowych, w których tylko jedna osoba realizuje karierę zawodową i nabywa prawo do emerytury.

I. 3. 3. 2. Obniżenie poziomu części składki przekazywanej do OFE

Proponuje się ustawowe obniżenie poziomu części składki przekazywanej do OFE z obecnych 7,3 % do 3 % podstawy wymiaru na ubezpieczenie emerytalne, w celu poprawy systemu II filaru, która ma zapewnić w przyszłości odpowiedni poziom emerytur niezależnie od rozwoju sytuacji gospodarczej oraz uchroni budżet państwa od niekorzystnych zmian na rynkach finansowych wraz z odpowiednimi regulacjami intertemporalnymi.

I. 3. 3. 3. Ochrona wartości środków zgromadzonych na rachunkach w otwartych funduszach emerytalnych przed osiągnięciem wieku emerytalnego.

Wartość środków gromadzonych na rachunkach w otwartych funduszach emerytalnych podlega wahanom charakterystycznym dla kaprysów rynków finansowych. W rezultacie podobnym wahanom i niepewności podlega kwota przewidywanej i planowanej przez ubezpieczonego emerytury. Wyniki prowadzonych w ostatnim czasie konsultacji pokazują, że otwarte fundusze emerytalne nie są w stanie zapewnić całkowitej sterylizacji ryzyka utraty wartości nabywczej gromadzonych tam środków po rozsądnym koszcie. Aby umożliwić ochronę wartości środków przeznaczonych na przyszłą emeryturę proponuje się ubezpieczonym, którzy ukończyli 55 lat w przypadku kobiet albo 60 lat w przypadku mężczyzn:

- rozwiązanie umowy z OFE i przeniesienie całości zgromadzonych tam środków do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo
- przekazanie bez konieczności rozwiązania umowy z OFE określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, do funduszu emerytalnego FUS.

W ostatnim przypadku ubezpieczony zachowałby możliwość wskazania osób, na rzecz których wypłacone zostałyby środki zgromadzone w OFE w wypadku jego śmierci. Środki przekazane na podstawie złożonego przez ubezpieczonego – członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku zostaną zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego jako składka emerytalna za miesiąc, w którym zostały przekazane.

Proponowane rozwiązanie stanowi dla ubezpieczonych dodatkową zachętę do planowania finansowego swojej przyszłej emerytury i pozwala zaprogramować swoje przyszłe dochody. Możliwym staje się przeniesienie zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym środków do ZUS w sprzyjających maksymalizacji oczekiwanych korzyści momencie. Z drugiej strony proponowane umożliwienie dokonania jednorazowej wypłaty środków zgromadzonych na w OFE na IKE ubezpieczonego, pozwala na minimalizację konsekwencji ryzyka przechodzenia na emeryturę w skrajnie niekorzystnych warunkach koniunktury na rynku finansowym. Możliwe jest bowiem nabycie produktu finansowego, którego oczekiwane charakterystyki będą co najmniej nie gorsze niż funduszu emerytalnego. W tej sytuacji minimalizacji ryzyka konsumenta sprzyja również zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych.

I. 3. 3. 4. Rozwiązanie umowy z otwartym funduszem emerytalnym, realizacja jednorazowej wypłaty lub przekazania składek do FUS

Konsekwencją zaproponowanych wcześniej rozwiązań powinny być regulacje umożliwiające rozwiązanie umowy z otwartym funduszem emerytalnym z dniem dokonania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyrejestrowania z otwartego funduszu emerytalnego w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych, w związku ze złożeniem do ZUS:

- wniosku przeniesienia zgromadzonych w OFE środków do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo
- wniosku o jednorazową wypłatę środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym.

Otwarty fundusz emerytalny powinien wstrzymać wypłatę transferową w razie uzyskania informacji o złożeniu stosownego wniosku.

Powyższe zdarzenia powinny jednocześnie znaleźć odzwierciedlenie w rejestrach prowadzonych przez otwarty fundusz emerytalny a o fakcie ich zaistnienia powinien zostać poinformowany członek otwartego funduszu emerytalnego.

Jednocześnie, ponieważ na mocy art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656) z dniem 1 stycznia 2009 r. zmieniony został art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w ocenie projektodawcy niezbędna jest stosowna zmiana w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. Zmiana wskazanego art. 184 ust. 2 polegała na rozbudowie jego treści przez dookreślenie, że oprócz dotychczasowych warunków, które powinny zostać spełnione do nabycia prawa do emerytury z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem, może być także złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązanie stosunku pracy, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Wprowadzenie tego rozwiązania umożliwiło członkom OFE nabycie prawa do emerytury z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże rozwiązanie to nie zostało uwzględnione w zakresie dokonania odpowiedniej zmiany art. 111a ust. 1 pkt 2

ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. Należy podkreślić, że przepis ten określa przypadki, w których środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego są przekazywane przez ten fundusz, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa. Obowiązujące brzmienie art. 111a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych określa, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek zawiadomienia o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury na podstawie art. 46-50a lub 50e ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie obejmuje przypadku ustalenia prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Rodzi to poważne wątpliwości interpretacyjne, które wynikają *de facto* z braku podstawy prawnej dla obowiązku ZUS zawiadamiania o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przy czym, należy podkreślić, że ww. zawiadomienie jest podstawą do przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa, co jest warunkiem nabycia prawa do emerytury. Mając na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych, proponuje się wprowadzenie wprost wyrażonego obowiązku ustawowego w tym zakresie a także zapewnienia spójności przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. Odpowiednia zmiana art. 111a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych polegać będzie na uzupełnieniu treści ww. przepisu, który dzięki niej określać będzie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomi o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury na podstawie art. 46-50a lub 50e albo art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

I. 3. 3. 5. Jednorazowa wypłata z OFE na IKE

Celem zmian w ustawie o IKE winno być umożliwienie przyjęcia na IKE jednorazowej wypłaty z OFE oraz wprowadzenie dalszych zmian w tej ustawie będących konsekwencją przyjęcia tej wypłaty.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o IKE, konto to może być zasilane wpłatami oszczędzającego, przyjętymi wypłatami transferowymi z dotychczasowego IKE lub z PPE, a także, jeżeli oszczędzający jest osobą uprawnioną, to również wypłatami transferowymi środków przysługujących po zmarłym oszczędzającym na IKE lub zmarłym uczestniku PPE. Dlatego też należy wprowadzić zmiany, które umożliwią zasilenie tego konta przekazaną przez Zakład jednorazową wypłatą z OFE.

Aby osiągnąć ten cel należy rozszerzyć pojęcie „gromadzenie oszczędności na IKE”, tak aby obejmowało ono również „przyjęcie jednorazowej wypłaty z OFE”, a także określić to pojęcie. Określenie tego pojęcia umożliwi przyjęcie takiej wypłaty (jednorazowej wypłaty z OFE) na IKE a także odróżni ten wpływ od innych źródeł zasilania IKE.

W konsekwencji powyższej zmiany winny być dokonane dalsze modyfikacje ustawy o IKE przez określenie, iż jednorazowa wypłata z OFE nie jest objęta limitem wpłat na IKE. Ponieważ, zgodnie z obowiązującą ustawą o IKE, oszczędzający, który dokonał wypłaty z IKE nie może założyć tego konta ponownie, należy również wprowadzić zmianę umożliwiającą założenie konta IKE, aby możliwe było przyjęcie na to konto jednorazowej wypłaty z OFE. Z uwagi na to, że przyjęcie jednorazowej wypłaty z OFE może nastąpić najwcześniej po ukończeniu przez oszczędzającego 65 lat (vide: projektowane zmiany w ustawie o emeryturach kapitałowych), a więc w wieku ograniczającym aktywność zawodową, wydaje się zasadne, aby w przypadku IKE, na które przyjęto jednorazową wypłatę z OFE, zrezygnować ze spełnienia przez oszczędzającego dodatkowych warunków wymaganych do wypłaty zwolnionej od dochodu z kapitałów pieniężnych.

Ponadto ze względu, że przyjęcie jednorazowej wypłaty z OFE może nastąpić najwcześniej po ukończeniu przez oszczędzającego 65 lat, wydaje się zasadne, aby zrezygnować z umożliwienia dokonywania transferu środków do PPE z IKE, na które przyjęto jednorazową wypłatę z OFE, i dlatego w ustawie proponuje się wprowadzenie zmian zapobiegających takiemu transferowi.

I. 3. 3. 6. Usunięcie z obrotu prawnego dożywotnich emerytur kapitałowych

Proponowana zmiana dotycząca jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego wymaga usunięcia z obrotu prawnego pojęcia dożywotniej emerytury kapitałowej i odwołań do tej instytucji przez dokonanie zmian w ustawach:

- z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych,

- z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.³),
- z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227).

I. 3. 4. Informacja, czy opracowanie projektu ustawy zostało przewidziane w planie pracy Rządu

Opracowanie projektu ustawy nie zostało przewidziane w programie prac legislacyjnych Rady Ministrów dotyczących projektów ustaw w I półroczu 2010 r.

I. 4. Możliwość podjęcia alternatywnych środków w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy umożliwiających osiągnięcie celu interwencji ustawodawczej

Zastosowanie środków alternatywnych, czyli:

- 1) ekonomicznych;
- 2) organizacyjnych;
- 3) perswazyjnych;
- 4) dokonania zmiany sposobu wykładni obowiązujących przepisów;
- 5) wydania innego aktu normatywnego (np. rozporządzenia) dla osiągnięcia celu interwencji ustawodawczej,

- wobec powstałej negatywnej sytuacji prawnej, nie jest możliwe.

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378 i Nr 211, poz. 1549 oraz z 2008 r. Nr 97, poz. 623, Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894, Nr 209, poz. 1316, Nr 220, poz. 1431 i 1432 i Nr 223, poz. 1459.

I. Postanowienia dotyczące zmian obowiązujących przepisów

II. 1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy projektowanej ustawy oraz podmiotów i spraw wyłączonych z zakresu jej regulacji, objaśnienia podstawowych określeń użytych w projektowanej ustawie

Podmiotami objętymi przepisami projektowanej ustawy będą ubezpieczeni – członkowie OFE, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, otwarte fundusze emerytalne i zarządzające nimi powszechne towarzystwa emerytalne i instytucje finansowe prowadzące IKE.

II. 2. Przepisy merytoryczne

II. 2. 1. Zakres zmian merytorycznych ustaw objętych nowelizacją

II. 2. 1. 1. Wprowadzenie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego

II. 2. 1. 1. 1. Zmiany w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych

W art. 7 w ust. 1 proponuje się zmianę brzmienia pkt 2 polegającą na zastąpieniu pojęcia dożywotniej emerytury kapitałowej - pojęciem jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. W konsekwencji, w ust. 3 należy dokonać zmiany brzmienia tej jednostki redakcyjnej polegającej na określeniu, że jednorazowa wypłata z otwartego funduszu emerytalnego przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego po ukończeniu 65. roku życia. Zabieg powyższy pozwoli na uwzględnienie w katalogu emerytur kapitałowych, tj. świadczeń pieniężnych ze środków gromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, przy jednoczesnym wskazaniu, że prawo do tego świadczenia powstaje nie wcześniej niż po ukończeniu 65. roku życia.

Następnie należy określić warunki nabycia prawa do tego świadczenia. W tym celu, przez zmianę art. 10 ustawy należy wskazać, że członek otwartego funduszu emerytalnego nabywa prawo do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, jeżeli spełnione są łącznie dwa warunki. Po pierwsze, członek otwartego funduszu emerytalnego musi mieć ukończony 65. rok życia. Po wtóre, kwota składek zaewidencjonowanych na prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych koncie ubezpieczonego zapewnia wypłatę emerytury,

o której mowa w art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w wysokości co najmniej dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Logiczną konsekwencją określenia warunków nabycia prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego jest określenie sytuacji, w której członek otwartego funduszu emerytalnego nie nabywa prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. W tym celu, zgodnie z systematyką ustawy, należy dokonać zmiany w art. 11 ust. 1 ustawy polegającej na zmianie odesłania do art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy na odesłanie odpowiadające wcześniejszym zmianom ustawy, tj. na odesłanie do stosownej jednostki redakcyjnej art. 10 ustawy, określając w rezultacie, że otwarty fundusz emerytalny przekazuje środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do funduszu emerytalnego. Stosowne zmiany dotyczące przede wszystkim ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wskazane w dalszej części tekstu, pozwolą na dokonanie ewidencji tych środków na prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych koncie ubezpieczonego, w taki sposób, aby zostały uwzględnione przy ustaleniu wysokości emerytury należnej ubezpieczonemu – członkowi otwartego funduszu emerytalnego.

W następnym kroku należy określić zasady i tryb przyznawania jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. W tym celu najbardziej uzasadniona wydaje się zmiana art. 17 ustawy, który w chwili obecnej określa zasady i tryb przyznawania prawa do dożywotniej emerytury kapitałowej. Działanie takie pozwoli jednocześnie usunąć z obrotu prawnego pojęcie dożywotniej emerytury kapitałowej.

Zgodnie z ugruntowanymi w systemie ubezpieczeń społecznych rozwiązaniami należy uznać, że postępowanie w sprawie przyznania prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego powinno być wszczynane na wniosek ubezpieczonego. Wobec powyższego proponuje się nadanie nowego brzmienia art. 17 ustawy, w taki sposób, aby na wstępie określał on postępowanie ZUS w przypadku złożenia przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o jednorazową wypłatę z otwartego funduszu emerytalnego. Wzorem przyjętych wcześniej rozwiązań należy zobligować Zakład Ubezpieczeń Społecznych do zawiadomienia otwartego funduszu emerytalnego o złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, tak jak w chwili obecnej dzieje się to w przypadku okresowych emerytur kapitałowych i było planowane w przypadku dożywotnich emerytur

kapitałowych. Aby Zakład Ubezpieczeń Społecznych mógł ustalić prawo do tej wypłaty, należy jednocześnie wprowadzić obowiązek przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego.

W kolejnym ustępie tego artykułu, ze względu na szczególne regulacje wynikające z ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a dotyczące osób, którym przyznaje się emeryturę z urzędu, należy określić, że w ich wypadku nie jest wymagane złożenie wniosku o jednorazową wypłatę z otwartego funduszu emerytalnego. W celu zapewnienia sprawności operacji wypłaty świadczeń, podobna regulacja powinna również dotyczyć osób, którym przyznano już okresową emeryturę kapitałową, co również powinno znaleźć odzwierciedlenie w tej jednostce redakcyjnej. To rozwiązanie stanowić powinno analogię do przyznania dożywotniej emerytury kapitałowej osobie, która nabyła wcześniej prawo do okresowej emerytury kapitałowej.

Następnie określić należy postępowanie otwartego funduszu emerytalnego po otrzymaniu informacji o złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. Ponieważ emerytury kapitałowe wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych, otwarty fundusz emerytalny powinien dokonać wypłaty środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego.

Przy ustalaniu wysokości jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien mieć obowiązek porównania wysokości emerytury członka funduszu emerytalnego, ustalonej w myśl art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z kwotą odpowiadającą dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli wysokość emerytury członka funduszu emerytalnego, ustalonej w myśl art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynosi co najmniej dwukrotność kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien dokonać jednorazowej wypłaty środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego

funduszu emerytalnego i przekazanych przez otwarty fundusz emerytalny do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego.

W kolejnej jednostce redakcyjnej powinien znaleźć się opis sposobu postępowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sytuacji, gdy w wyniku porównania wysokości emerytury członka funduszu emerytalnego, która została ustalona zgodnie z art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z kwotą dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wysokość emerytury członka funduszu emerytalnego, która została ustalona zgodnie z art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest niższa niż dwukrotność kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W tej sytuacji, ustawa powinna przewidywać zaewidencjonowanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na koncie ubezpieczonego środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego i przekazanych przez otwarty fundusz emerytalny do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego, jako składki na ubezpieczenie emerytalne, na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o jednorazową wypłatę środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego. Ewidencja składki nie powinna jednak nastąpić wcześniej niż na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym ubezpieczony ukończy 65. rok życia.

Aby jednak członek otwartego funduszu emerytalnego zachował prawo do jednorazowej wypłaty części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, ewidencji powinna podlegać jedynie taka kwota ze środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego i przekazanych przez otwarty fundusz emerytalny do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego, aby emerytura członka funduszu emerytalnego, o której mowa w art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, była równa dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W celu uniknięcia ewentualnych rozbieżności interpretacyjnych dotyczących ustalania prawa i wysokości tego świadczenia dla osób otrzymujących wcześniej okresową emeryturę kapitałową należy jednocześnie dookreślić, że przepis art. 108 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

będzie stosowany odpowiednio. Niezbędne jest też zobowiązanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do dokonania jednorazowej wypłaty środków przekazanych przez otwarty fundusz emerytalny do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego pomniejszonych o zaewidencjonowaną na koncie ubezpieczonego składkę w wysokości niezbędnej do nabycia prawa do, ustalonego w myśl art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, świadczenia w kwocie dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Tak jak to już zostało wskazane wcześniej i w związku z ugruntowaną zasadą nabywania prawa do świadczeń z FUS za jednorazową składkę, należy również dookreślić, że ewidencji na koncie ubezpieczonego jako składki z kwoty środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego i przekazanych na wyodrębniony w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych fundusz emerytalny, dokonuje się w wysokości niezbędnej do nabycia prawa do, ustalonego w myśl art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, świadczenia w kwocie dwukrotność kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po jej wpływie do funduszu emerytalnego.

W art. 18 ustawy o emeryturach kapitałowych proponuje się określić postępowanie w przypadku nieustalenia przez ZUS prawa i wysokości jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. Jeżeli zatem kwota emerytury ustalonej w myśl art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest niższa od kwoty dwukrotność kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nawet po zaewidencjonowaniu na koncie ubezpieczonego jako jednorazowej składki na ubezpieczenie emerytalne środków przekazanych przez otwarty fundusz emerytalny do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ustali prawa i wysokości jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. W tej sytuacji Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien być jednak obowiązany do poinformowania byłego członka otwartego funduszu emerytalnego o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na wyodrębniony w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych fundusz emerytalny.

Ponadto proponuje się określenie sposobu dokonania jednorazowej wypłaty ze środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym. W tym celu proponuje się po art. 30 ustawy o emeryturach kapitałowych dodać art. 30a określający, że jednorazowa wypłata z OFE jest dokonywana przez ZUS na wskazany rachunek bankowy lub na indywidualne konto emerytalne w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych.

II. 2. 1. 1. 2. Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych powinny dotyczyć objęcia obowiązkiem podatkowym jednorazowej wypłaty ze środków zgromadzonych w OFE. W związku z zaproponowanym objęciem jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego zryczałtowanym podatkiem dochodowym, proponuje się dokonać zmiany w art. 30a ust. 1 pkt 12, co powoli jednocześnie usunąć z tej ustawy nieadekwatną wobec ww. propozycji przepis dotyczący wypłaty gwarantowanej (tj. świadczenia po śmierci uprawnionego do dożywotniej emerytury kapitałowej w rozumieniu ustawy o emeryturach kapitałowych).

Jednocześnie w celu stworzenia zachęty do zakumulowania jednorazowej nadwyżki finansowej, proponuje się zwolnienie z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych dokonanej na indywidualne konto emerytalne jednorazowej wypłaty ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych. Zwolnienie takie nie przysługiwałoby jednak, gdyby oszczędzający nie rozłożył wypłaty tych środków na raty, na okres co najmniej dziesięciu lat.

II. 2. 1. 1. 3. Zmiany w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych

W związku z wprowadzeniem jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, niezbędne jest wprowadzenie dodatkowej przesłanki rozwiązania umowy z otwartym funduszem emerytalnym. W związku z tym, w art. 81 ustawy proponuje się zmianę ust. 10 określającą, że umowa z otwartym funduszem emerytalnym ulega rozwiązaniu z dniem dokonania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyrejestrowania z otwartego funduszu emerytalnego w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy

Emerytalnych, w związku ze złożeniem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.

Ewentualna konieczność dokonania przez otwarty fundusz emerytalny wypłaty transferowej w żadnym wypadku nie powinna skutkować opóźnieniem wydania decyzji emerytalnej, podobnie jak ma to miejsce w przypadku okresowej emerytury kapitałowej. W związku z tym, w art. 81a ustawy proponuje się wskazać, że otwarty fundusz emerytalny wstrzymuje dokonanie wypłaty transferowej w przypadku złożenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.

Proponuje się zmianę brzmienia art. 100b ust. 2 ustawy polegającą na objęciu jego treścią, w miejsce decyzji o ustalenia prawa do dożywotniej emerytury kapitałowej, wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, jako podstawy do umorzenia przez otwarty fundusz emerytalny wszystkich jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego. Jest to logiczna konsekwencja obowiązku przekazania przez otwarty fundusz emerytalny środków zgromadzonych na rachunku członka funduszu do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego po złożeniu przez ubezpieczonego wniosku o jednorazową wypłatę z otwartego funduszu emerytalnego.

W art. 111b ustawy proponuje się zmianę brzmienia ust. 1 polegającą na określeniu, że otwarty fundusz emerytalny po otrzymaniu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informacji o złożeniu wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, jest obowiązany przekazać na rachunek wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych całość środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego. Przepis ten powinien być korelantą stosownych zapisów w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i ustawie o emeryturach kapitałowych.

W art. 192 ustawy proponuje się zmianę brzmienia ust. 3 polegającą na rozszerzeniu zakresu tego przepisu o informację o wartości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego po dokonaniu wypłaty na podstawie wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. W ten sposób otwarty fundusz emerytalny zostanie zobligowany do poinformowania członka również o tej operacji na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego.

II. 2. 1. 1. 4. Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

Po złożeniu wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, dalsze przekazywanie składek do otwartych funduszu emerytalnych jest nieuzasadnione. W tej sytuacji proponuje się zmianę w art. 22 ust. 3b ustawy określającą, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaprzestaje odprowadzania części składki do OFE od dnia następującego po dniu poinformowania przez ZUS otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, po złożeniu przez ubezpieczonego wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. Przepis ten powinien być odpowiednio stosowany do części składki przekazywanej do OFE należnej za okres do dnia poinformowania o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, opłaconej lub zidentyfikowanej po tym dniu. Wyżej wymieniona zmiana powinna znaleźć odzwierciedlenie w odpowiedniej zmianie w art. 22 ust. 3c ustawy.

Środki przekazane przez otwarty fundusz emerytalny do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego powinny być zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego, jeżeli kwota emerytury ustalonej w myśl art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest niższa od kwoty dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stąd i w związku z wcześniej zaproponowaną zmianą, w art. 40 ustawy proponuje się zmienić brzmienie ust. 1c uwzględniając ewidencjonowanie na koncie ubezpieczonego informacji o zwaloryzowanej wysokości składek na otwarte fundusze emerytalne, należnych i nieprzekazanych do dnia złożenia wniosku o jednorazową wypłatę środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym. W przypadku ubezpieczonych będących płatnikami składek oraz osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, na koncie ubezpieczonego powinna być ewidencjonowana jedynie informacja o składkach opłaconych lub zidentyfikowanych przez ZUS po dniu złożenia przez ubezpieczonego wniosku o jednorazową wypłatę z OFE.

II. 2. 1. 2. Obniżenie poziomu części składki przekazywanej do OFE

II. 2. 1. 2. 1. Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

Projektowana ustawa określi, w drodze zmiany art. 22 ust. 3, że część składki na ubezpieczenie emerytalne pochodząca ze składki ubezpieczonego, wynosząca 3 % podstawy wymiaru składki, odprowadzana jest przez Zakład do wybranego przez ubezpieczonego otwartego funduszu emerytalnego, z uwzględnieniem art. 111. Stanowić to będzie obniżenie poziomu części składki przekazywanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do OFE z obecnych 7,3 % do 3 % podstawy wymiaru składki.

II. 2. 1. 3. Umożliwienie ubezpieczonym, którzy ukończyli 55 lat dla kobiet albo 60 lat dla mężczyzn rozwiązania umowy z OFE i przeniesienia zgromadzonych tam środków do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo przekazania bez konieczności rozwiązania umowy z OFE określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS, z zachowaniem dziedziczenia środków pozostałych w OFE.

II. 2. 1. 3. 1. Zmiany w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych

Ponieważ podjęcie przez ubezpieczonego decyzji o przeniesienia zgromadzonych tam środków do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych powinno jednocześnie skutkować rozwiązaniem umowy z OFE, to w art. 81 ustawy proponuje się zmianę ust. 10 określającą, że umowa z otwartym funduszem emerytalnym ulega rozwiązaniu z dniem dokonania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyrejestrowania z otwartego funduszu emerytalnego w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych w związku ze złożeniem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS, w przypadku wyrażenia takiej woli przez ubezpieczonego.

Ewentualna konieczność dokonania przez otwarty fundusz emerytalny wypłaty transferowej w żadnym wypadku nie powinna skutkować opóźnieniem w przekazaniu

środków ubezpieczonego do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wobec powyższego niezbędne jest dokonanie zmiany w art. 81a ustawy przewidującej, że otwarty fundusz emerytalny wstrzymuje dokonanie wypłaty transferowej w przypadku złożenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosku o przekazanie części lub całości środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS.

W art. 89 ust. 1 ustawy proponuje się wprowadzenie obowiązku uwzględniania w rejestrze prowadzonym przez otwarty fundusz emerytalny kwot środków przekazanych na podstawie wniosku o przekazanie w części lub całości środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS.

W art. 111b ustawy proponuje się zmianę brzmienia ust. 1 polegającą na określeniu, że otwarty fundusz emerytalny, po otrzymaniu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informacji o złożeniu przez członka funduszu wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS, jest obowiązany przekazać na rachunek wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych całość lub część środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu.

W art. 192 ustawy proponuje się zmianę brzmienia ust. 3 polegającą na rozszerzeniu zakresu tego przepisu o zobowiązanie otwartego funduszu emerytalnego do poinformowania członka OFE o wartości środków zgromadzonych na jego rachunku po dokonaniu wypłaty na podstawie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS.

II. 2. 1. 3. 2. Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

Po złożeniu przez ubezpieczonego wniosku o przeniesienia zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym środków do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo przekazania bez konieczności rozwiązania umowy z OFE określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS, zgodnie z propozycją nie ma już potrzeby dalszego przekazywania składek do otwartych funduszu emerytalnych. W związku z powyższym, proponuje się

zmianę w art. 22 ustawy ust. 3b określającą, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaprzestaje odprowadzania części składki do OFE od dnia następującego po dniu poinformowania przez ZUS otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w przypadku złożenia przez ubezpieczonego wniosku przeniesienia zgromadzonych tam środków do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo przekazania bez konieczności rozwiązania umowy z OFE określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS. Przepis ten powinien być odpowiednio stosowany do części składki przekazywanej do OFE należnej za okres do dnia poinformowania o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, opłaconej lub zidentyfikowanej po tym dniu.

Środki przekazane przez otwarty fundusz emerytalny do wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych funduszu emerytalnego powinny być zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego, jeżeli nastąpi ich przekazanie w przypadku złożenia przez ubezpieczonego wniosku dotyczącego przeniesienia środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo przekazania bez konieczności rozwiązania umowy z OFE określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS. Dlatego również w art. 40 ustawy proponuje się zmienić brzmienie ust. 1c uwzględniając ewidencjonowanie na koncie ubezpieczonego informacji o zwaloryzowanej wysokości należnych składek na otwarte fundusze emerytalne, w przypadku złożenia przez ubezpieczonego wniosku dotyczącego przeniesienia środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo przekazania bez konieczności rozwiązania umowy z OFE określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS. W przypadku ubezpieczonych będących płatnikami składek oraz osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność na koncie ubezpieczonego powinna być ewidencjonowana jedynie informacja o składkach opłaconych lub zidentyfikowanych przez ZUS po dniu złożenia przez ubezpieczonego wniosku dotyczącego przeniesienia środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym do funduszu emerytalnego

wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo przekazania bez konieczności rozwiązania umowy z OFE określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS.

Właściwym miejscem do wprowadzenia instytucji umożliwiającej ubezpieczonym, którzy ukończyli 55 lat dla kobiet albo 60 lat dla mężczyzn, rozwiązania umowy z OFE i przeniesienia zgromadzonych tam środków do funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo przekazania bez konieczności rozwiązania umowy z OFE określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS, z zachowaniem dziedziczenia środków pozostałych w OFE, jest art. 111 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczący praw i obowiązków ubezpieczonych związanych z przystąpieniem do otwartego funduszu emerytalnego.

Po ust. 9 w art. 111 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych proponuje się dodać ust. 10 określający, że ubezpieczony, którzy ukończył 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, może rozwiązać umowę z otwartym funduszem emerytalnym w drodze złożenia wniosku do Zakładu o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS, albo złożyć wniosek o przekazanie określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS. Następnie w dodanym ust. 11 należy określić, że ww. środki są ewidencjonowane na koncie ubezpieczonego jako składka na ubezpieczenie emerytalne. Następnie w dodanym ust. 12 proponuje się wskazanie, że ewidencji składek na koncie ubezpieczonego dokonuje się po ich wpływie do funduszu emerytalnego FUS.

II. 2. 1. 4. Umożliwienie przekazywania jednorazowej wypłaty środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych na indywidualne konto emerytalne.

II. 2. 1. 4. 1. Zmiany w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych

Celem zmian w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych jest umożliwienie przyjęcia jednorazowej wypłaty z OFE oraz uwzględnienie

konsekwencji przyjęcia jednorazowej wypłaty z OFE w zakresie niżej wymienionych przepisów tej ustawy.

W związku z powyższym w art. 2 ustawy proponuje się zmianę brzmienia pkt 2 polegającą na uzupełnieniu pojęcia „gromadzenie oszczędności na IKE” o „przyjęcie kwoty jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego”. Następnie proponuje się dodanie pkt 4a, w którym określi się pojęcie „jednorazowa wypłata z otwartego funduszu emerytalnego” przez wskazanie, iż jest to kwota, o której mowa w art. 17 ust. 4 albo ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych oraz dodanie pkt 4b, w którym określi się pojęcie „przyjęcie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego jako wpływ na IKE przekazanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwoty jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. Dodanie nowego pojęcia „przyjęcie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego” jest zabiegiem koniecznym i ma na celu odróżnienie przyjęcia kwoty tej wypłaty (jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego) od wpłaty na IKE w ramach obowiązującego w danym roku kalendarzowym limitu wpłat.

W art. 7 ustawy proponuje się dodanie nowego ustępu 2a, w myśl którego umożliwia się osobie, która w przeszłości dokonała wypłaty z IKE, założenie tego konta w celu przyjęcia jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. W przypadku braku tego przepisu, z uwagi na brzmienie art. 34 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym oszczędzający, który dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, nie może ponownie założyć IKE, nie byłoby to możliwe.

Przekazana na indywidualne konto emerytalne jednorazowa wypłata z otwartego funduszu emerytalnego nie powinna być objęta rocznym limitem wpłat na IKE, który dotyczy regularnych wpłat w trakcie kariery zawodowej. Stąd zmiana w art. 13 ust. 6 ustawy powinna mieć na celu wyraźne wskazanie, iż jednorazowa wypłata z otwartego funduszu emerytalnego nie jest objęta limitem wpłat na IKE.

Proponuje się wprowadzenie zmian w art. 21 i art. 22 ustawy polegających na uzupełnieniu zakresu przekazywanych informacji przy wypłacie transferowej albo wypłacie, o informację o wysokości i dacie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. Informacja ta, oprócz odzwierciedlenia przepływów kapitałowych na IKE, niezbędna jest dla prawidłowego ustalenia wysokości podatku, w sytuacji, o której mowa w art. 30 ust. 3a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W art. 34 ustawy proponuje się dodanie ust. 1a, w myśl którego, w przypadku gdy na IKE przyjęto jednorazową wypłatę z OFE, do dokonania wypłaty (zwolnionej od podatku

od zysków kapitałowych) nie wymaga się spełnienia dodatkowych warunków, tj. dokonywania wpłat na IKE co najmniej w 5 dowolnych latach kalendarzowych albo dokonania ponad połowy wartości wpłat nie później niż na 5 lat przed dniem złożenia przez oszczędzającego wniosku o dokonanie wypłaty. Ograniczenia powyższe wobec przejścia ubezpieczonego – podatnika na emeryturę nie znajdują już bowiem uzasadnienia.

Ponieważ art. 34 ust 4 ustawy w obecnie obowiązującym brzmieniu zakazuje ponownego zakładania IKE osobie, która dokonała wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty wobec konieczności stworzenia możliwości przyjęcia jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, niezbędna jest jego zmiana. Proponowana zmiana, poprzez zawarcie w brzmieniu ust. 4 zastrzeżenia do proponowanego w art. 7 ust. 2a ustawy, ma na celu umożliwienie założenia konta IKE ponownie w celu przyjęcia jednorazowej wypłaty z OFE. W przypadku pozostawienia ust. 4 w obecnie obowiązującym brzmieniu, osoba która w przeszłości dokonała już z IKE wypłaty albo wypłaty pierwszej raty, nie miałaby możliwości otwarcia konta IKE w celu przyjęcia jednorazowej wypłaty z OFE, co uniemożliwiłoby realizację propozycji zawartych w proponowanym art. 30a ustawy o emeryturach kapitałowych, gdyż w tym przypadku możliwe byłoby przekazanie jednorazowej wypłaty z OFE tylko na rachunek bankowy.

W art. 35 proponuje się dodanie ust. 1a, zgodnie z którym z IKE, na które przyjęto jednorazową wypłatę z otwartego funduszu emerytalnego, dokonanie wypłaty transferowej do programu emerytalnego nie jest możliwe. Biorąc pod uwagę to, iż przyjęcie jednorazowej wypłaty transferowej możliwe będzie dopiero po ukończeniu przez oszczędzającego 65 roku życia, gdyż zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 7 ust. 3 ustawy o emeryturach kapitałowych jednorazowa wypłata z otwartego funduszu emerytalnego przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego po ukończeniu 65 roku życia, transferowanie jej, po przyjęciu na IKE, do programu emerytalnego w większości przypadków będzie bezprzedmiotowe, gdyż oszczędzający może już nie być uczestnikiem PPE. Ponadto warto zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych wypłata następuje w przypadku ukończenia przez uczestnika 70 lat, jeżeli wcześniej nie wystąpił z wnioskiem o wypłatę środków, chyba że nadal jest on pracownikiem pracodawcy prowadzącego ten program (art. 42 ust. 2 ustawy o PPE). W takim przypadku wypłata następuje po ustaniu stosunku pracy.

Projektodawca odstąpił od umożliwienia dokonania wypłaty transferowej do programu emerytalnego z IKE, na które przyjęto jednorazową wypłatę z otwartego funduszu

emerytalnego uznając, iż z jednej strony liczba oszczędzających, którzy mogliby skorzystać z możliwości transferu środków z IKE, na które przyjęto jednorazową wypłatę z otwartego funduszu emerytalnego, do PPE jest niewielka (wiek powyżej 65 lat i praca u pracodawcy prowadzącego PPE oraz chęć dokonania takiego transferu na krótki okres czasu), a z drugiej strony wzięto pod uwagę, iż umożliwienie wyżej powołanego transferu spowodowałoby dodatkowe obciążenia biurokratyczne dla instytucji finansowych prowadzących IKE oraz zarządzających PPE związane z koniecznością dokumentowania takich transferów.

W art. 39 proponuje się dodanie ust. 5, w myśl którego od kwoty przyjętej jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego instytucja finansowa nie może pobrać dodatkowej opłaty, o której mowa w ust. 1. Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o IKE instytucja finansowa może w umowie ustanowić termin, nie dłuższy niż 12 miesięcy, licząc od dnia zawarcia umowy, w którym dokonanie wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu wiąże się z koniecznością poniesienia przez oszczędzającego dodatkowej opłaty. W opinii projektodawcy pobranie takiej opłaty w końcowym okresie gromadzenia oszczędności emerytalnych dodatkowo uszczupliłoby zbierany kapitał.

II. 2. 1. 4. 2. Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

Wobec zaproponowanego rozwiązania zasilania indywidualnego konta emerytalnego jednorazową wypłatą ze środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym nie znajduje uzasadnienia jej ewentualne uwzględnianie przy ustalaniu dochodu do opodatkowania „karną” stopą podatkową, w wypadkach przewidzianych w ustawie.

Stąd proponuje się zmianę art. 30 ust. 3a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w taki sposób, aby dochodem do opodatkowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 7a była różnica pomiędzy kwotą stanowiącą wartość środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym a sumą wpłat na indywidualne konto emerytalne i jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. W przypadku niezaproponowania powyższej zmiany kwota jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego wliczona zostałaby do dochodu podlegającego opodatkowaniu.

II. 2. 1. 5. Dostosowanie ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych do zmian wynikających z art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656)

W art. 111a ust. 1 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych proponuje się zmianę brzmienia pkt 2 polegającą na uzupełnieniu treści tego przepisu o rozszerzenie przypadków ustalenia członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury o emeryturę, która przysługuje na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

II. 2. 1. 6. Przepisy dotyczące usunięcia z obrotu prawnego przepisów dotyczących odniesień do dożywotnich emerytur kapitałowych i funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych

II. 2. 1. 6. 1. Zmiany w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych

W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych proponuje się:

- 1) w art. 3 uchylić pkt 2, 6, 9 i 10 odnoszące się do dożywotniej emerytury kapitałowej,
- 2) dokonać zmiany w art. 7 w ust. 1 pkt 2 i ust. 3,
- 3) uchylenie art. 10 ust. 2,
- 4) dokonać zmiany w art. 11 brzmienia ust. 1 polegającej na zmianie odesłania do art. 10 ust. 1 pkt 2 na odesłanie odpowiadające wcześniejszym zmianom ustawy, tj. na odesłanie do art. 10 pkt 2,
- 5) zmiany art. 17, art. 18 i art. 19,
- 6) uchylenie art. 20 i art. 21 dotyczących dożywotnich emerytur kapitałowych,
- 7) wprowadzenie zmian w art. 22 i 23 polegających na usunięciu z treści fragmentów dotyczących dożywotnich emerytur kapitałowych,
- 8) uchylenie art. 27, art. 28 i art. 29 dotyczących dożywotnich emerytur kapitałowych,
- 9) zmianę w art. 30 ust. 2 doprecyzowującą, że okresowa emerytura kapitałowa (a nie jak obecnie emerytury kapitałowe, tj. obie ich formy) jest wypłacana wraz z emeryturą lub rentą.

II. 2. 1. 6. 2. Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych proponuje się usunięcie odniesień do dożywotnich emerytur kapitałowych i objęcia obowiązkiem podatkowym jednorazowej wypłaty ze środków zgromadzonych w OFE przez zmianę w art. 12 ust. 7 oraz w art. 30a w ust. 1 pkt 12. Jednocześnie proponuje się, aby jednorazowa wypłata z OFE zwolnienie z podatku dochodowego

II. 2. 1. 6. 3. Zmiany w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych proponuje się:

- 1) w art. 8 uchylenie pkt 4b dotyczącego definicji ustawowej „dożywotniej emerytury kapitałowej”,
- 2) w art. 81 zmianę ust. 10,
- 3) w art. 100b proponuje się zmianę brzmienia ust. 2,
- 4) w art. 111 zmianę brzmienia pkt 2.

II. 2. 1. 6. 4. Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych proponuje się:

- 1) w art. 4 uchylić pkt 12b dotyczący definicji ustawowej „dożywotniej emerytury kapitałowej”,
- 2) w art. 22 zmienić brzmienie ust. 3b i 3c,
- 3) w art. 33 w ust. 1 uchylić pkt 6 dotyczący prowadzenia przez ZUS Centralnego Rejestru Otrzymujących Emerytury z Funduszy Dożywotnich Emerytur Kapitałowych,
- 4) w art. 40 zmienić brzmienie ust. 1c uwzględniając usunięcie przepisu tiret 2 w pkt 1 lit a i b dotyczącego ewidencjonowania na koncie ubezpieczonego informacji o zwaloryzowanej wysokości składek na otwarte fundusze emerytalne w przypadku wyboru oferty dożywotniej emerytury kapitałowej oraz analogicznie w pkt 2, ponadto w ust. 2 uchylenie pkt 6 dotyczącego informacji o wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej.

II. 2. 1. 6. 5. Zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych proponuje się:

- 1) w art. 4 uchylenie pkt 2,
- 2) w art. 87 zmianę brzmienia ust. 1 i 5a,
- 3) w art. 129 zmianę brzmienia ust. 3.

II. 3. Upoważnienia do wydania aktów wykonawczych

Projektowana ustawa powinna przewidywać zmianę ustawy z dnia 21 listopada o emeryturach kapitałowych dotyczącą zmianę treści upoważnienia ustawowego zawartego w art. 19 ww. ustawy. Propozycja przepisu powinna wskazywać, że Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, termin i sposób:

1) przekazywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do otwartego funduszu emerytalnego informacji o złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o jednorazową wypłatę z funduszu emerytalnego;

2) przekazywania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do funduszu emerytalnego;

3) dokonywania rozliczeń między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a otwartym funduszem emerytalnym w przypadku nieprzekazania przez otwarty fundusz emerytalny środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego albo przekazania ich w niepełnej wysokości;

4) dokonywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego

- uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego i terminowego ustalania prawa, wysokości oraz dokonywania jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.

II. 4. Przepisy o odpowiedzialności karnej i karno-administracyjnej

Projektowana ustawa nie wymaga ustanowienia nowych przepisów o odpowiedzialności karnej i karno-administracyjnej, gdyż dotyczy korekty obowiązujących przepisów a obowiązujące przepisy w tym zakresie są wystarczające.

II. 5. Przepisy przejściowe

W związku ze zmianą art. 22 ust. 3 ustawy 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczącą obniżenia części składki przekazywanej do OFE do poziomu 3 % podstawy wymiaru składki, konieczne jest wprowadzenie na mocy projektowanej ustawy przepisu przejściowego. Wprowadzenie w tym zakresie regulacji będzie miało na celu zapewnienie niezakłóconej ciągłości i prawidłowości działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz stanowić będzie wyraz staranności ustawodawcy w zakresie zachowania pewności w obrocie prawnym w zakresie podziału składki emerytalnej i przekazywania jej części do OFE. Dla potrzeb projektowanej ustawy przepis przejściowy powinien określić, że do składek należnych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

II. 6. Przepisy dostosowujące

Przewidziane w projektowanej ustawie *vacatio legis* wyklucza powstanie sytuacji, które mogłyby być uciążliwe dla adresatów norm prawnych, i umożliwia przystosowania się im do przepisów projektowanej ustawy.

II. 7. Przewidywany termin wejścia w życie projektowanej ustawy

Projektowana ustawa powinna wejść w życie po upływie 3-miesięcznego *vacatio legis* od dnia ogłoszenia. Okres ten jest wystarczający do zapoznania się przez adresatów norm prawnych z nowymi regulacjami i przystosowania się do nowych przepisów.

II. Ocena przewidywanych skutków (kosztów i korzyści) społeczno-gospodarczych regulacji i źródeł ich pokrycia

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Rozwiązania przedstawione w ustawie będą miały wpływ na:

- ubezpieczonych w FUS oraz członków otwartych funduszy emerytalnych;
- otwarte fundusze emerytalne;
- budżet państwa;
- FUS.

2. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zmniejszenie wpłat składek na ubezpieczenie emerytalne do otwartych funduszy emerytalnych z 7,3 % do 3 %

Projektowana regulacja spowoduje zmniejszenie części składki emerytalnej przekazywanej do OFE z obowiązującej obecnie stawki 7,3% podstawy wymiaru do poziomu 3% i zaksięgowaniu tej różnicy w dochodach FUS (ok 13 mld zł w 2010 r.).

W związku z tym, po stronie budżetu państwa zmniejszeniu ulegną rozchody z tytułu transferu do FUS dotyczące ubytku składki przekazanej do OFE (ok 13 mld zł w 2010 r.), co nie będzie miało wpływu na deficyt budżetu państwa. Jednocześnie spowoduje to zmniejszenie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa tj. emisji SPW (ok 13 mld zł w 2010 r.), co będzie miało wpływ na spadek wydatków budżetu państwa przeznaczonych na koszty obsługi zadłużenia i tym samym redukcje deficytu budżetowego oraz na zmniejszenie się państwowego długu publicznego (w 2010 r o ok 13 mld zł zwiększone o koszty obsługi).

Po stronie FUS, nastąpi zwiększenie środków odprowadzanych na jego rachunek (ok. 13 mld zł w 2010 r.) i o tyle wzrosną dochody z tytułu składki na ubezpieczenia społeczne. Jednocześnie transfer z budżetu państwa do FUS z tytułu ubytku składki przekazywanej do OFE ulegnie obniżeniu o taką samą wielkość tj. ok. 13 mld zł w 2010 r. Powyższe działania spowodują, że całkowite dochody FUS nie ulegną zmianie, zmieni się jedynie struktura dochodów (wzrosną przychody ze składek i jednocześnie spadnie transfer z budżetu państwa). W krótkim okresie powyższa regulacja nie będzie miała wpływu na wydatki, deficyt i dług FUS przy założeniu braku dodatkowych kosztów rozbudowy systemu informatycznego ZUS i

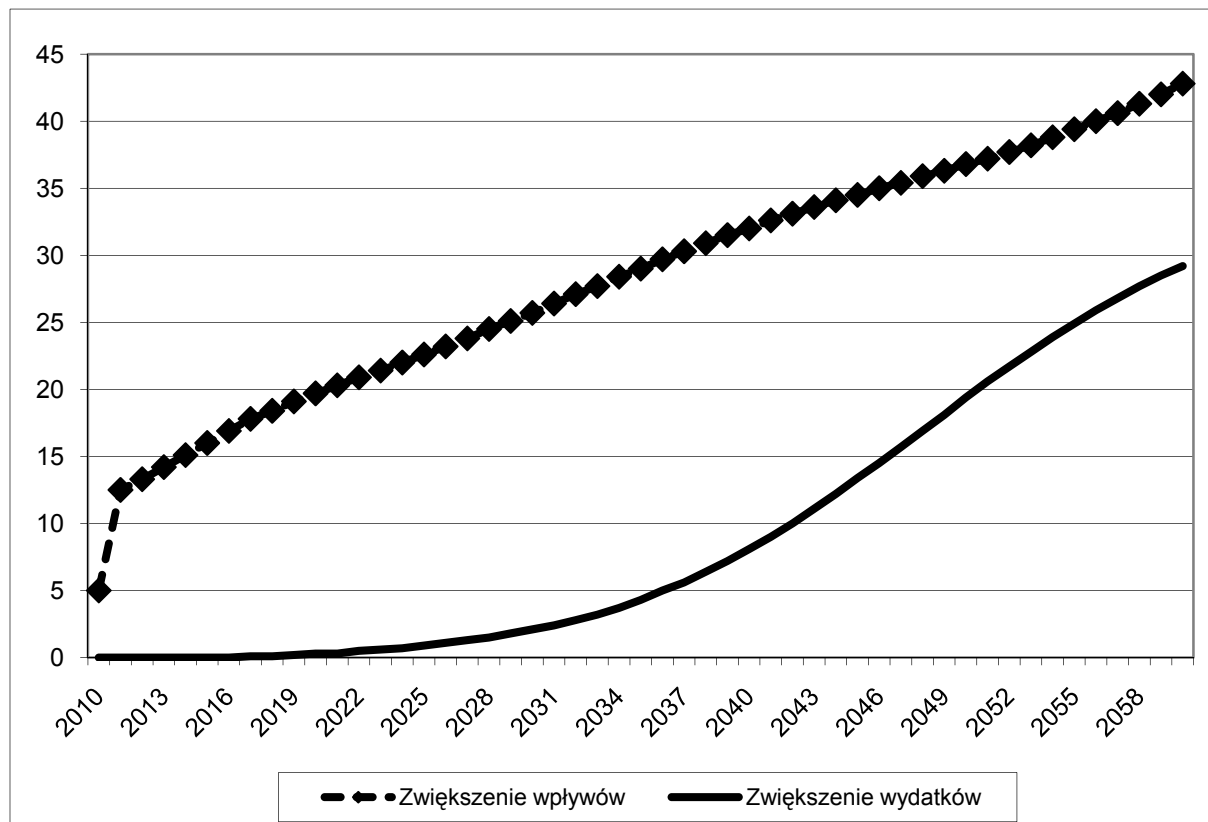
jego obsługi. Jednakże w kolejnych latach nastąpi wzrost wydatków FUS z tytułu wypłaty części emerytur w wysokości składek rejestrowanych i waloryzowanych w ZUS na indywidualnych kontach.

Zmniejszeniu ulegną przychody Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu poboru i dochodzenia składek na OFE liczone aktualnie w wysokości 0,8% kwoty przekazanych składek. W 2009 r. z tego tytułu przewiduje się uzyskanie przychodów w kwocie 166.874 tys. zł (tj. 4,2% przewidywanych przychodów ogółem), natomiast w 2010 r. zaplanowano analogiczne przychody w kwocie 180.050 tys. zł (co stanowi 4,6% zaplanowanych przychodów ogółem).

Brak wpływu omawianego rozwiązania na finanse jednostek samorządu terytorialnego.

Obniżenie - począwszy od składek należnych za lipiec 2010 r. - stopy składki przekazywanej do otwartych funduszy emerytalnych do 3% podstawy wymiaru składki, przy niezmienionej stopie składki na ubezpieczenie emerytalne spowoduje zwiększenie wpływów składkowych do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zmniejszenie stopy składki przekazywanej do otwartych funduszy emerytalnych przy niezmienionej stopie składki na ubezpieczenie emerytalne spowoduje także zwiększenie przyszłych świadczeń wypłacanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a tym samym wzrost wydatków na świadczenia z FUS. Wzrost wydatków w początkowym okresie będzie stosunkowo niewielki, ale z czasem będzie rósł wraz z rosnącym udziałem osób otrzymujących emerytury z II filara i rosnącym znaczeniem większej stopy składki, która będzie odprowadzana do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a nie do otwartych funduszy emerytalnych.

Zwiększenie wpływów i wydatków FUS związanych ze zmniejszeniem wpłat składek na ubezpieczenie emerytalne do otwartych funduszy emerytalnych z 7,3 % do 3 % (w wartościach zdyskontowanych 2008 r.)

Zwiększenie wpływów składkowych do FUS oraz zwiększenie wydatków na świadczenia z FUS - (kwoty nominalne) w związku z projektowanym obniżeniem stopy składki przekazywanej do OFE do wysokości 3 %.

Rok	Zwiększenie wpływów składkowych do FUS [w mld zł]	Zwiększenie wydatków na świadczenia z FUS [w mld zł]
2010	5,2	0,0
2011	13,3	0,0
2012	14,5	0,0
2013	15,8	0,0
2014	17,3	0,0
2015	18,8	0,0
2016	20,4	0,0
2017	21,9	0,1
2018	23,3	0,1
2019	24,7	0,2
2020	26,1	0,3
2021	27,6	0,5
2022	29,1	0,6
2023	30,7	0,8
2024	32,3	1,1
2025	34,0	1,4
2026	35,8	1,7
2027	37,6	2,0
2028	39,6	2,4
2029	41,6	3,0
2030	43,8	3,6
2031	46,0	4,3
2032	48,3	5,0
2033	50,7	5,9
2034	53,3	7,0
2035	55,8	8,3
2036	58,4	9,8
2037	61,1	11,4
2038	63,9	13,2
2039	66,8	15,3
2040	69,7	17,6
2041	72,6	20,1
2042	75,6	22,9
2043	78,7	26,0
2044	81,8	29,3
2045	84,9	32,9
2046	88,2	36,7
2047	91,6	40,6
2048	95,1	44,8
2049	98,7	49,3
2050	102,4	54,0
2051	106,3	58,7
2052	110,4	63,5
2053	114,7	68,4
2054	119,2	73,3
2055	124,0	78,4
2056	129,0	83,5
2057	134,4	88,7
2058	140,1	93,9
2059	146,1	99,0
2060	152,5	104,2

Z tytułu obniżenia stopy składki odprowadzanej do otwartych funduszy emerytalnych w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów:

- wzrosną wpływy składkowe Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- zmniejszeniu ulegnie refundacja z tytułu przekazywania składek do otwartych funduszy emerytalnych
- wzrosną wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powyższe działania spowodują, że całkowite dochody FUS nie ulegną zmianie, zmieni się jedynie struktura dochodów (wzrosną przychody ze składek i jednocześnie spadnie transfer z budżetu państwa. Mniejsza refundacja składek przekazanych do otwartych funduszy emerytalnych oznaczać będzie mniejszy poziom długu publicznego (zmniejszenie tempa przyrostu długu odpowiada wzrostowi wpływu do FUS) i jego niższe koszty obsługi.

W związku z mniejszym poziomem długu proporcjonalnie ulegną zmniejszeniu koszty obsługi zadłużenia i jednocześnie deficyt budżetu państwa.

Wpływ na sektor gospodarstw domowych.

Proponowana regulacja zmniejszy koszty transakcyjne systemu emerytalnego w Polsce. W warunkach bieżącego roku, tj. przy opłacie dystrybucyjnej (pobieranej od każdej składki) na maks. poziomie 7% (tylko OFE Allianz Polska pobiera niszą od maksymalnej opłatę) szacunkowa, zagregowana wartość tych opłat wynosi około 910 mln zł (7% z 22 mld zł), przy 3,5% prowizji (obowiązującej od 2010 r.) kwota ta wynosi 455 mln zł. Wyeliminowanie pośrednika tj. OFE, a dzięki temu pobieranych przez nie prowizji, spowoduje roczny wzrost kapitału w II filarze o około **47 zł** rocznie w przeliczeniu na jednego ubezpieczonego (455 mln zł na 9,7 mln ubezpieczonych). Oznacza to, że po wprowadzeniu w życie projektowanej zmiany corocznie, w stosunku do aktualnego systemu, zwiększał się będzie kapitał ubezpieczonego, co z kolei zapewni większą przyszłą emeryturę. Innymi słowy środki dotychczas pobierane przez OFE (jako prowizje) zamiast pomniejszać wartość inwestowanych składek, będą teraz „pracowały” na przyszłą emeryturę ubezpieczonego.

Wprowadzenie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego

Rozwiązania przedstawione w projekcie ustawy wpłyną na finanse publiczne poprzez zmniejszenia aktywów OFE, również w wyniku przeniesienia składek zgromadzonych na kontach w OFE przez ubezpieczonych rozwiązujących umowę z OFE, do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co prowadzić będzie do jednoczesnego zwiększenia środków FUS i wysokości świadczeń wypłacanych z FUS.

Dla ubezpieczonego dodatkowym skutkiem wpływającym na wysokość zaewidencjonowanych na jego koncie składek będzie brak opłat za zarządzanie pobieranych przez OFE od części kapitału zgromadzonego lub przekazanego na konto prowadzone przez ZUS. Nie będzie więc pobierana 3,5% prowizja od przekazanych składek oraz opłata za zarządzanie środkami na rachunku ubezpieczonego, bowiem opłat tych ZUS nie pobiera.

Jednocześnie z FUS będą wypłacane pełne emerytury z całego systemu emerytalnego.

Liczba osób posiadających otwarte konta w OFE w wieku 55 lat i więcej na początku 2010 r. wyniesie blisko 370 tys. osób, z tego ponad 250 tys. mężczyzn i ponad 100 tys. kobiet. Są to potencjalne osoby, które mogą skorzystać z możliwości przeniesienia się z OFE do ZUS. Proponowane rozwiązanie pozwala uniknąć konieczności tworzenia drogich i budzących kontrowersje nowych instytucji finansowych przeznaczonych do wypłaty emerytur z II filaru (zakłady emerytalne i fundusze dożywotnich emerytur kapitałowych). Każdy ubezpieczony będzie mógł po osiągnięciu wieku emerytalnego podjąć suwerenną decyzję o formie zabezpieczenia emerytalnego z II filaru (np. lokaty bankowej, IKE, renty, renty małżeńskiej, czy pozostawienia tych środków dla swoich spadkobierców).

Możliwość pobrania w momencie przejścia na emeryturę w formie jednorazowej wypłaty środków zgromadzonych na rachunku w OFE przez ubezpieczonego, którego emerytura z I filara przekroczy 200% wysokości najniższej emerytury, nie wpłynie w istotny sposób na saldo finansów publicznych. Podstawowym skutkiem będzie uproszczenie funkcjonowania finansów publicznych ZUS i OFE oraz zmniejszenie kosztów związanych z miesięcznymi wypłatami emerytur. Kwota środków przeniesionych z OFE do ZUS na pokrycie wzrostu świadczeń do 200% pokryje zwiększone wydatki na wyższe świadczenia wypłacane z FUS. Należy przy tym zaznaczyć, że wypłaty z FUS pochłoną w ciągu pierwszego roku tylko ok. 6% kwoty środków przekazanych z OFE na pokrycie kwoty świadczeń do 200% najniższej emerytury.

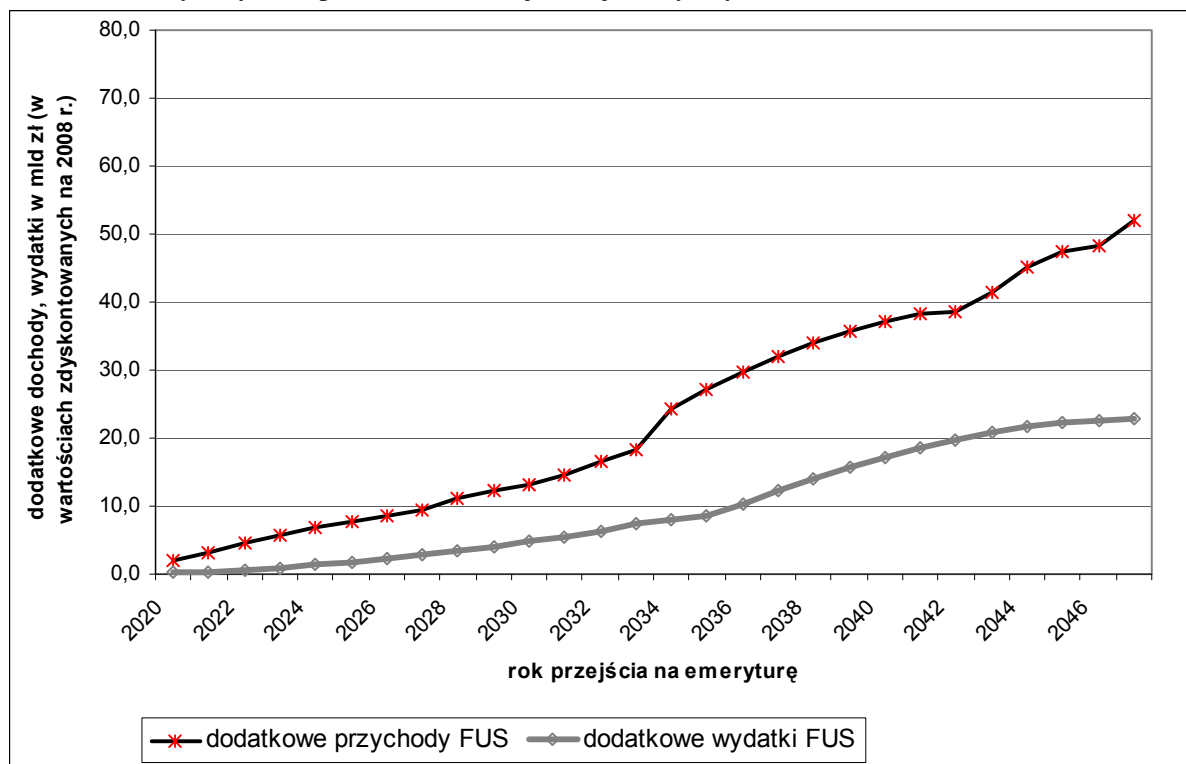
Według przybliżonych szacunków osoba zarabiająca przeciętne wynagrodzenie miesięczne przez 40 lat w roku 2014 otrzymałaby emeryturę w wysokości ok. 305 % najniższej emerytury oraz dodatkowo ok. 38 373 brutto zł (tj. 31 082 zł netto) w formie jednorazowej wypłaty z OFE (w wartościach zdyskontowanych na 2008 r.).

Kwoty jednorazowych wypłat z OFE dla osób w wieku 65 lat mających 40 lat stażu pracy, które przechodzą na świadczenie emerytalne w 2014 r., według poziomu wynagrodzeń (w wartościach zdyskontowanych na 2008 r.). Obniżenie składki do OFE od lipca 2011 r.

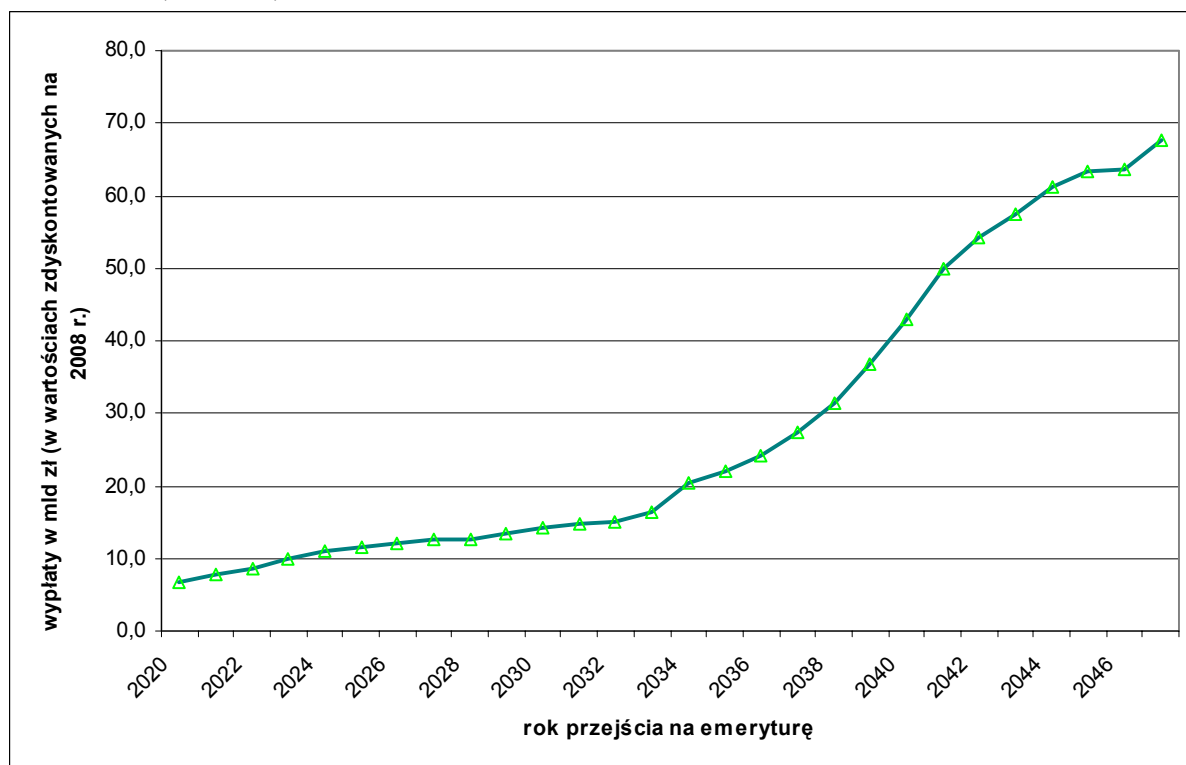
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie = 100%	Jednorazowa wypłata z OFE brutto	Jednorazowa wypłata z OFE netto	Kwota uzupełniająca kapitał z I filaru do poziomu 200% najniższej emerytury
40%	x	x	15 349,40 zł
45%	1 008,08 zł	816,54 zł	16 451,53 zł
50%	17 806,65 zł	14 423,39 zł	4 763,36 zł
55%	21 105,42 zł	17 095,39 zł	x
60%	23 024,10 zł	18 649,52 zł	x
70%	26 861,45 zł	21 757,77 zł	x
80%	30 698,80 zł	24 866,03 zł	x
100%	38 373,50 zł	31 082,53 zł	x
150%	57 560,25 zł	46 623,80 zł	x
200%	76 747,00 zł	62 165,07 zł	x
250%	95 933,75 zł	77 706,34 zł	x

Wpłata na indywidualne konto emerytalne ubezpieczonego – członka otwartego funduszu emerytalnego będzie zwolniona z podatku dochodowego od osób fizycznych. W tym wypadku kwota brutto jednorazowej wypłaty z OFE będzie stanowić faktyczny dochód ubezpieczonego.

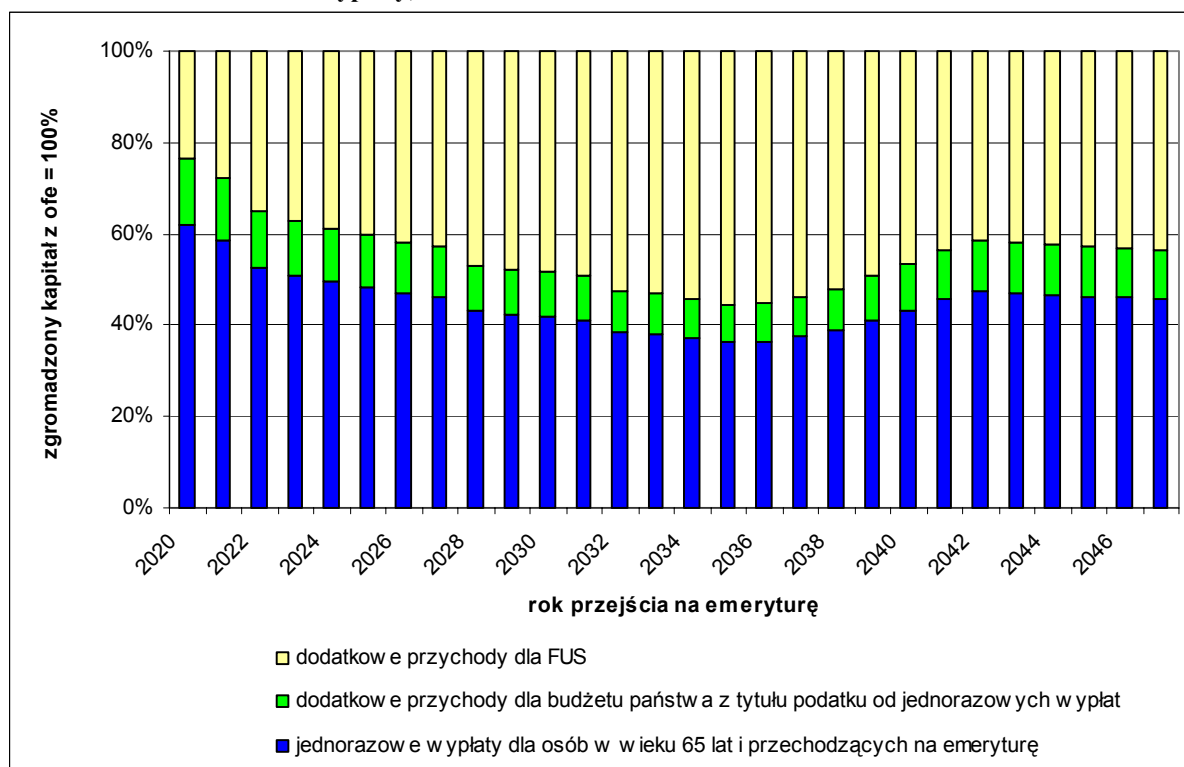
Wydatki i dochody FUS związane z zwiększeniem składki do FUS (począwszy od 1 lipca 2011 r. składka emerytalna zwiększa się z 12,22% do poziomu 16,52% podstawy wynagrodzenia) oraz wyrównaniem świadczeń emerytalnych do poziomu 200% najniższej emerytury w mld zł, w latach 2020 – 2047

Koszt brutto jednorazowych wypłat z OFE dla osób, które przechodzą na świadczenie emerytalne w wieku 65 lat, w mld zł, w latach 2020- 2047

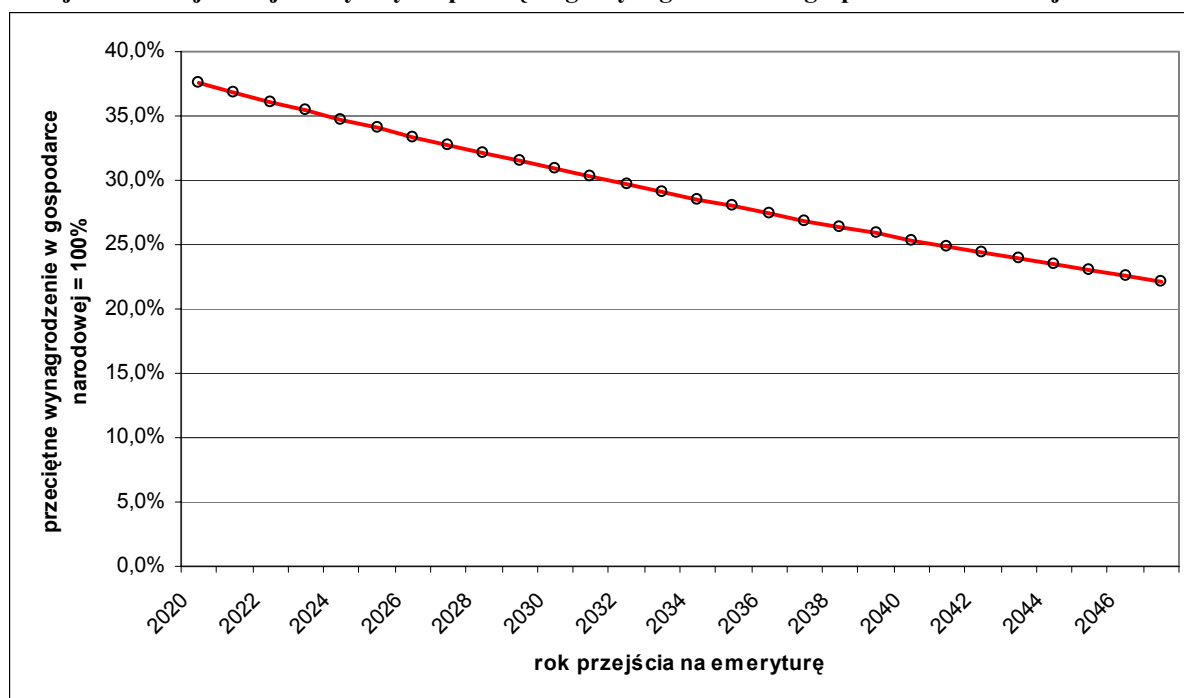

Struktura zgromadzonego kapitału w OFE przez osoby, które przechodzą na świadczenie emerytalne w wieku 65 lat w momencie wypłaty, w latach 2020-2047

Istotnym elementem wpływającym na prezentowane wyniki jest malejąca w czasie relacja minimalnej emerytury do przeciętnego wynagrodzenia, co wpływa na zmniejszenie się wysokości świadczeń wypłacanych przez ZUS oraz zwiększenie jednorazowych wypłat z OFE.

Relacja 200% najniższej emerytury do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej

3. Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Podmiotami, które mogą być uznane za przedsiębiorstwa objęte przepisami projektowanej ustawy są otwarte fundusze emerytalne, zarządzające nimi powszechne towarzystwa emerytalne. Projektowane przepisy mogą doprowadzić do zmniejszenia aktywów OFE w wyniku przeniesienia składek zgromadzonych na kontach w OFE przez ubezpieczonych rozwiązujących umowę z OFE, co może obniżyć zyski powszechnych towarzystw emerytalnych z tytułu opłaty od składki i wynagrodzenia za zarządzanie. Jednakże wpływ ustawy na konkurencyjność gospodarki należy oceniać jako marginalny.

4. Projektowane rozwiązania nie będą miały wpływu na:

- rynek pracy
- budżety jednostek samorządu terytorialnego,
- sytuację i rozwój regionalny.

5. Projektowana ustawa nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej i nie wymaga notyfikacji do Komisji Europejskiej.

III. 2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt założeń zostanie skierowany do konsultacji społecznych wraz ze skierowaniem go do uzgodnień międzyresortowych. Opis wyników konsultacji zostanie uzupełniony po ich przeprowadzeniu.

**Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym**

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Magda.ana Fabisiak

Ustawa
z dnia 2009 r.
o zmianie ustawy o emeryturach
kapitałowych oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 uchyla się pkt 2, 6, 9 i 10;

2) w art. 7:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jednorazowa wypłata z otwartego funduszu emerytalnego przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego po ukończeniu 65. roku życia.”;

3) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. Członek otwartego funduszu emerytalnego nabywa prawo do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, jeżeli:

1) ukończył 65 lat oraz

2) kwota składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego w funduszu emerytalnym zapewnia wypłatę emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych, w wysokości co najmniej dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

4) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy członek otwartego funduszu emerytalnego nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 8 pkt 2 albo art. 10 pkt 2, otwarty fundusz emerytalny przekazuje środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do funduszu emerytalnego.”;

5) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia otwarty fundusz emerytalny o złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego i obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do funduszu emerytalnego.

2. W przypadku osób, którym przyznano emeryturę z urzędu lub które pobierały okresową emeryturę kapitałową, nie jest wymagane złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1.

3. Otwarty fundusz emerytalny po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 1, dokonuje wypłaty środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do funduszu emerytalnego.

4. Jeżeli wysokość emerytury członka funduszu emerytalnego, o której mowa w art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynosi co najmniej dwukrotność kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje jednorazowej wypłaty środków, o których mowa w ust. 3.

5. Jeżeli wysokość emerytury członka funduszu emerytalnego, o której mowa w art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest niższa od dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa

w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

1) ewidencjonuje na koncie ubezpieczonego, jako składkę na ubezpieczenie emerytalne, na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej jednak niż na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym ubezpieczony ukończy 65. rok życia, taką kwotę ze środków, o których mowa w ust. 3, aby emerytura członka funduszu emerytalnego, o której mowa w art. 24 ust. 1 albo art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, była równa dwukrotności kwoty emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przepis art. 108 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stosuje się odpowiednio;

2) dokonuje jednorazowej wypłaty środków, o których mowa w ust. 3, pomniejszonych o składkę, o której mowa w pkt 1.

6. Ewidencji składki, o której mowa w ust. 5 pkt 1, na koncie ubezpieczonego dokonuje się po jej wpływie do funduszu emerytalnego.”;

6) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ustala prawa i wysokości jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, jeżeli po ewidencji składki, o której mowa w art. 17 ust. 5 pkt 1 nie został spełniony warunek, o którym mowa w art. 10 pkt 2.

2. W przypadku nieustalenia prawa i wysokości jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje byłego członka otwartego funduszu emerytalnego o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na fundusz emerytalny.”;

7) Art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, termin i sposób:

1) przekazywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do otwartego funduszu emerytalnego informacji o złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o jednorazową wypłatę z funduszu emerytalnego;

2) przekazywania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do funduszu emerytalnego;

3) dokonywania rozliczeń między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a otwartym funduszem emerytalnym w przypadku nieprzekazania przez otwarty fundusz emerytalny środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego albo przekazania ich w niepełnej wysokości;

4) dokonywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego

- uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego i terminowego ustalania prawa, wysokości oraz dokonywania jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.”;

8) uchyla się art. 20 i art. 21;

9) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. 1. Przekazane przez otwarty fundusz emerytalny, na wskazany odrębny rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, środki na wypłatę okresowej emerytury kapitałowej, do czasu ich wypłaty emerytowi lub zwrotu do funduszu, gromadzone są na rachunku Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i pozostają w dyspozycji tego Funduszu.

2. W przypadku śmierci emeryta, która nastąpiła:

1) po przekazaniu środków, o których mowa w art. 14 ust. 6, ale przed terminem wypłaty okresowej emerytury kapitałowej, środki te pozostają w dyspozycji Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

2) przed przekazaniem środków, o których mowa w art. 14 ust. 6, środki te pozostają w dyspozycji Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Z rachunku, o którym mowa w ust. 1, finansowane są wypłaty związane z okresową emeryturą kapitałową albo świadczenia należne do dnia śmierci emeryta.”;

10) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. Obsługę bankową Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie odrębnych rachunku bankowego, o którym mowa w art. 14 ust. 6, może prowadzić Narodowy Bank Polski lub inny bank.”;

11) uchyla się art. 27, art. 28 i art. 29;

12) w art. 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Okresowa emerytura kapitałowa jest wypłacana wraz emeryturą lub rentą.”;

13) po art. 30 dodaje się art. 30a w brzmieniu:

„Art. 30a. Jednorazowa wypłata z otwartego funduszu emerytalnego jest dokonywana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wskazany przez członka otwartego funduszu emerytalnego rachunek bankowy lub na indywidualne konto emerytalne w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm. ¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym kwoty okresowych emerytur kapitałowych wypłacanych na podstawie ustawy o emeryturach kapitałowych, wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych, dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych.”;

2) w art. 21 ust. 1 po pkt 137 dodaje się pkt 138 w brzmieniu

„138) kwota jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego w rozumieniu ustawy o emeryturach kapitałowych, przekazana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na indywidualne konto emerytalne.”;

2) w art. 21 ust. 1 po pkt 137 dodaje się pkt 138 w brzmieniu

„138) kwota jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego w rozumieniu ustawy o emeryturach kapitałowych, przekazana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na indywidualne konto emerytalne

- z tym, że zwolnienie nie ma zastosowania w przypadku, gdy oszczędzający nie rozłoży wypłaty tych środków na raty, na okres co najmniej dziesięciu lat.”

3) w art. 30 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Dochodem, o którym mowa w ust. 1 pkt 7a, jest różnica między kwotą stanowiącą wartość środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym a sumą wpłat na indywidualne konto emerytalne i kwoty przyjętej jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych poniesionych w roku podatkowym oraz w latach poprzednich.”;

4) w art. 30a w ust. 1 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) od kwot jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego w rozumieniu przepisów o emeryturach kapitałowych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 uchyla się pkt 4b;

2) w art. 81 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Umowa z otwartym funduszem, o której mowa w ust. 1, ulega rozwiązaniu z dniem dokonania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyrejestrowania z otwartego funduszu emerytalnego w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych w związku:

- 1) z nieustaleniem prawa do okresowej emerytury kapitałowej z przyczyn określonych w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych;
- 2) ze złożeniem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosku, o którym mowa w art. 111 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.³⁾) albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.”;

3) art. 81a otrzymuje brzmienie:

„art. 81a. 1. W okresie od dnia złożenia wniosku o okresową emeryturę kapitałową lub wszczęcia postępowania z urzędu do dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie okresowej emerytury kapitałowej otwarty fundusz wstrzymuje dokonanie wypłaty transferowej.

2. Otwarty fundusz wstrzymuje dokonanie wypłaty transferowej w przypadku złożenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosku, o którym mowa w art. 111 ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.”;

4) w art. 89 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Fundusz prowadzi rejestr członków funduszu zawierający podstawowe dane osobowe członków, dane o wpłatach składek do funduszu i otrzymanych wypłatach transferowych oraz przeliczeniach tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, dane o aktualnym stanie środków na rachunkach z uwzględnieniem środków wypłaconych na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 111 ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, lub na okresową emeryturę kapitałową, a w pracowniczych funduszach - także dane o aktualnym stanie akcji na rachunkach ilościowych.”;

5) w art. 100b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 111 ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, otwarty fundusz umarza jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka otwartego funduszu w części albo całości.”;

6) w art. 111 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w związku z wydaniem decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu prawa do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokości.”;

7) w art. 111a w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomi o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury na podstawie art. 46-50a lub 50e albo art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;”;

8) w art. 111b ust. 1 otrzymują brzmienie:

„1. Otwarty fundusz po otrzymaniu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informacji o złożeniu wniosku, o którym mowa w art. 111 ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych, albo o której mowa w art. 14 ust. 5 albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, jest obowiązany przekazać na rachunek wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych część albo całość środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu.”;

9) w art. 192 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Otwarty fundusz informuje członka i Zakład Ubezpieczeń Społecznych o pieniężnej wartości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu po dokonaniu wypłaty na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 111 ust. 10 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, lub ostatniej wypłaty okresowej emerytury kapitałowej.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 uchyla się pkt 12b;

2) w art. 22:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Część składki na ubezpieczenie emerytalne pochodząca ze składki ubezpieczonego, wynosząca 3 % podstawy wymiaru składki, odprowadzana jest przez Zakład do wybranego przez ubezpieczonego otwartego funduszu emerytalnego, z uwzględnieniem art. 111.”,

b) ust. 3b i 3c otrzymują brzmienie:

„3b. Zakład zaprzestaje odprowadzania części składki, o której mowa w ust. 3, od dnia następującego po dniu poinformowania przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w przypadku:

1) nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej, albo

2) złożenia do Zakładu wniosku, którym mowa w art. 111 ust. 10 albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.

3c. Przepis ust. 3b stosuje się odpowiednio do części składki, o której mowa w ust. 3, należnej za okres do dnia poinformowania, o którym mowa w ust. 3b, o obowiązku przekazania

środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, opłaconej lub zidentyfikowanej po tym dniu.”;

3) w art. 33 w ust. 1 uchyla się pkt 6;

4) w art. 40:

a) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się także informacje o:

1) zwaloryzowanej wysokości składek na otwarte fundusze emerytalne:

a) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należnych za okres do dnia poinformowania przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w przypadku nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej, albo złożenia do Zakładu wniosku, którym mowa w art. 111 ust. 10 albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, nieopłaconych lub niezidentyfikowanych do tego dnia, także wówczas gdy nie uległy one przedawnieniu,

b) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, opłaconych lub zidentyfikowanych po dniu poinformowania przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w przypadku nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej, albo złożenia do Zakładu wniosku, którym mowa w art. 111 ust. 10 albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych;

2) wysokości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego przekazanych na fundusz emerytalny FUS, w przypadku nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej albo złożenia do Zakładu wniosku, którym mowa w art. 111 ust. 10 albo art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.”;

5) w ust. 2 uchyla się pkt 6;

b) w art. 111 po ust. 9 dodaje się ust. 10-12 w brzmieniu:

„10. Ubezpieczony, któryzy ukończył 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, może:

- 1) rozwiązać umowę z otwartym funduszem emerytalnym w drodze złożenia wniosku do Zakładu o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS;
- 2) złożyć wniosek o przekazanie określonej procentowo części środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, do funduszu emerytalnego FUS.

11. Środki, o których mowa w ust. 10, są ewidencjonowane na koncie ubezpieczonego jako składka na ubezpieczenie emerytalne.

12. Ewidencji składek na koncie ubezpieczonego dokonuje się po ich wpływie do funduszu emerytalnego FUS.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 uchyla się pkt 2;

2) w art. 87:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową, jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a, podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:

1) mężczyzna - ukończył 65 lat życia i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,

2) kobieta - ukończyła 60 lat życia i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat

- z uwzględnieniem ust. 3-7. Przepis art. 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”,

b) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Prawo do podwyższenia, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje w razie zbiegu prawa do emerytury z Funduszu i okresowej emerytury kapitałowej z prawem do:

- 1) emerytury wojskowej lub policyjnej, o której mowa w art. 85 ust. 5;
- 2) emerytury rolniczej określonej w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.”;

3) w art. 129 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Warunkiem podjęcia wypłaty emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1, dla członka otwartego funduszu emerytalnego po ukończeniu wieku 65 lat jest złożenie wniosku, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1205, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) gromadzenie oszczędności na IKE - dokonywanie wpłat, wypłat transferowych oraz przyjmowanie wypłat transferowych lub przyjęcie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego, a także inwestowanie środków znajdujących się na IKE;”;

b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a i 4b w brzmieniu:

„4a) jednorazowa wypłata z otwartego funduszu emerytalnego – kwotę, o której mowa w art. 17 ust. 4 albo ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych;

4b) przyjęcie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego – wpływ na IKE przekazanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwoty jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego;”;

2) w art. 7 po ust. 2 dodaje się ust 2 a w brzmieniu:

„2a. Osoba, która ukończyła 65 lat i w przeszłości dokonała wypłaty z IKE, może założyć to konto ponownie tylko w celu przyjęcia na IKE jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.”;

3) w art. 13 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do przyjmowanych wypłat transferowych i przyjętej jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.”;

4) w art. 21 w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i po pkt 6 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) o wysokości i dacie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.”;

5) w art. 22 w ust. 3 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i po pkt 8 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„7) o wysokości i dacie jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego.”;

6) w art. 34:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku dokonywania wypłaty z IKE, na które przyjęto wypłatę jednorazową z otwartego funduszu emerytalnego, nie jest wymagane spełnienie warunków określonych w ust. 1 w pkt 1 lit. a i b.”,

b) ust 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Oszczędzający, który dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, nie może ponownie założyć IKE, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 2a.”;

7) w art. 35 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy na IKE oszczędzającego przyjęto jednorazową wypłatę z otwartego funduszu emerytalnego, oszczędzający nie może dokonać wypłaty transferowej do programu emerytalnego.”;

8) w art. 39 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Od kwoty przyjętej jednorazowej wypłaty z otwartego funduszu emerytalnego instytucja finansowa nie może pobrać opłaty dodatkowej, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 7. Do składek, o których mowa w art. 22 ust. 3 ustawy wymienionej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, należnych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378 i Nr 211, poz. 1549 oraz z 2008 r. Nr 97, poz. 623, Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894, Nr 209, poz. 1316, Nr 220, poz. 1431 i 1432 i Nr 223, poz. 1459.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, z 2008 r. Nr 180, poz. 1109 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 86, poz. 720 oraz Nr 127, poz. 1048.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791-793 i Nr 176, poz. 1243, z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 67, poz. 411, Nr 141, poz. 888, Nr 209, poz. 1318, Nr 220, poz. 1417 i 1418, Nr 227, poz. 1505 oraz Nr 237, poz. 1654 i 1656, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 68, poz. 574, Nr 11, poz. 918, Nr 71, poz. 609 oraz Nr 161, poz. 1278.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 220, poz. 1432 oraz z 2010 r. Nr , poz. .

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

DYREKTOR
Departamentu Prawnego

Magdalena Fabisiak